

geworden. Wat zal men zeggen van een ambtenaar bij de Justitie die, omdat hij zelf wel eens gezondigd heeft, of in andere opzichten zich slap aanstelde, op dien grond den plicht niet wil doen, die hem duidelijk aangewezen wordt? Wie ter wereld heeft het recht, zich te ontslaan van zijnen plicht te doen, omdat dit niet strookt met Geloofsverwachtingen, met hoogverhevene bedoelingen, met de inzichten van vrome wenschen, en dan toch inmiddels maar op zijn post te blijven?

Ik begrijp waarlijk van zulk eene zedeleer niets, dan dat zij onzedelijk en onredelijk is. En wat zal ik zeggen van Dr. Hoedemaker's brochures en pogingen? — Het zij mij vergund, de bespreking daarvan aan een ander over te laten, beter dan ik in staat zijne ongestadigheid te teekenen, en zijne beteekenis in de Kerkelijke wereld te beschrijven. Iemand die het onvereinigbare op het papier vereenigt, en zich alleszins genegen toont, aan Kerkelijke bestuurders, die zijnen ambtgenooten aan de Vrije Universiteit plichten van eerlijkheid en goede trouw leeren, de ooren te wasschen, en inmiddels ook met hunne Kerkelijke plannen niet ingenomen is, moge op een ander gebied een man van beteekenis zijn, met betrekking tot dit onderwerp heeft hij niets gedaan, des besprekens waardig, dan de smart en smaad, anderen en ook zichzelf aangedaan.

Doch hoe dit zij, waar mannen als Gunning en Hoedemaker, overigens niet te verachtene pleitbezorgers, niet beters wisten te geven, daar bleek het ook velen broederen des te duidelijker, dat de Synode den weg op moest, dien zij tot den einde vastberaden, schoon met diepe smart, bewandeld heeft.

Maar den machtigsten indruk maakte wel de stem van *Jr. Mr. G. J. Th. Beelaerts van Blokland* in het *Handelsblad* van 10 Januari, N°. 17628 (*Avondeditie*), gelijk men ziet, reeds zoo spoedig mogelijk na onze daad weerklinkende, ons om meer dan ééne reden goeden moed, en der Kerke en der Natie blijde hoop inboezemende. Zijn brief, geheel uit zijn hart geschreven, is te belangrijk, dan dat wij hem niet in zijn geheel zouden opnemen.

Geachte Redactie!

In uwe beschouwingen van de laatste dagen straalt het streven door, om de staatkundige anti-revolutionnaire richting aansprakelijk te stellen voor de kerkelijke beweging ten uwent. Is die opvatting wel billijk? Behoort niet het staatkundig terrein volstrekt gescheiden te blijven van het kerkelijk terrein? Allen die in waarheid scheiding van Kerk en Staat voorstaan, hebben zorgvuldig toe te zien, dat men niet in de staatkunde iemand verkettere op grond van de gedragslijn door sommige zijner vrienden in kerkelijke zaken gevolgd. Trouwens de staatkundige anti-revolutionnaire richting heeft een eigen, openbaar program, waarin uiteraard niets voorkomt wat op deze kerkelijke beweging ziet.

Evenmin als het billijk ware, om de liberale partij als zoodanig verantwoordelijk te